

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

dhr. M.J. Berkhout

BU/NWM

Telefoonnummer +31235145025

berkhoutm@noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: Afdoen initiatiefvoorstel "Echt Groene Stroom voor provincie Noord-Holland"

Geachte leden,

Op 10 april 2017 hebben Provinciale Staten het aangepaste initiatiefvoorstel van de ChristenUnie-SGP "Echte Groene Stroom voor provincie Noord-Holland" aangenomen. Inmiddels heeft de uitwerking van dit initiatiefvoorstel plaatsgevonden en informeren wij u met deze brief hierover.

Het initiatiefvoorstel 'Echte Groene Stroom'

Met het aangepaste initiatiefvoorstel is door de Staten besloten om:

1. te onderzoeken hoe de provincie via haar stroominkoop en andere manieren kan bijdragen aan de vergroting van het duurzame productievermogen in Nederland;
2. een plan te maken waarin de resultaten van dit onderzoek worden gebruikt om additioneel duurzaam productievermogen te realiseren ter grootte van minimaal het elektriciteitsverbruik van de provincie Noord-Holland, met daarbij opgenomen een einddatum en duidelijk omschreven mijlpalen.

Uitwerking initiatiefvoorstel

Via de technische vragen die de heer Klein heeft gesteld voor de commissie Energie Economie en Bestuur van 21 januari 2019 hebben wij u geïnformeerd over de stappen die wij zouden gaan zetten om tot collectieve duurzame energie-inkoop te komen. Hieronder zullen wij per besluit van het initiatiefvoorstel toelichten wat wij hebben gedaan.

1. *te onderzoeken hoe de provincie via haar energie-inkoop en andere manieren kan bijdragen aan de vergroting van het duurzame productievermogen in Nederland*

Verzenddatum

Kenmerk

1280588/1280616

Uw kenmerk

-

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Naar aanleiding van het initiatiefvoorstel is door ons een marktconsultatie uitgevoerd naar de samenstelling en werking van de huidige energiemarkt. De conclusie uit deze consultatie is dat de energiemarkt sterk verandert als gevolg van de energietransitie en de hiermee verbonden hernieuwbare/duurzame energietechnieken. Daar waar tot een aantal jaren geleden de energiemarkt vooral werd bepaald door producenten en leveranciers van energie uit fossiele brandstoffen, verschuift dit naar meer spelers die ook, of alleen maar, hernieuwbare energie opwekken en leveren.

Deze marktconsultatie laat tevens zien dat er een aanzienlijk inkoopvolume nodig is om de duurzame energiemarkt te kunnen betreden en om daar directe invloed op uit te kunnen oefenen. Eindgebruikers kunnen een rol van betekenis spelen vanaf een jaarlijks elektriciteitsverbruik van ongeveer 20 Gigawattuur (GWh). Vanaf een dergelijk volume wordt het voor de producent interessant om met een eindgebruiker de afname van elektriciteit van bijvoorbeeld een windmolenpark of zonneweide voor lange termijn zeker te stellen. Ter indicatie: het eindgebruik van de provincie Noord-Holland bedraagt ca. 14,2 GWh.

Als de provincie concreet wil bijdragen aan de verdere verduurzaming van het Nederlandse energielandschap en daarvan de elektriciteit zou willen afnemen voor eigen gebruik, dienen de volumes van het eigen gebruik van de verschillende provincies gebundeld te worden.

- 2. een plan te maken waarin de resultaten van dit onderzoek worden gebruikt om additioneel duurzaam productievermogen te realiseren ter grootte van minimaal het elektriciteitsverbruik van de provincie Noord-Holland, met daarbij opgenomen een einddatum en duidelijk omschreven mijlpalen.*

Op basis van de marktconsultatie en de rondgang langs de verschillende provincies is de conclusie getrokken dat bundeling van volume noodzakelijk is. Daarom hebben wij de volgende stappen gezet.

Begin 2018 heeft de provincie Noord-Holland vanuit een trekkende rol een inkoopcollectief gevormd met acht provincies, te weten de provincies Flevoland, Gelderland, Limburg, Noord-Brabant, Noord-Holland, Utrecht, Zeeland en Zuid-Holland. Alle acht nemen elektriciteit af, zeven van hen ook gas. Dit collectief heeft als gezamenlijk doel om vanaf 1 januari 2020 duurzame energie in te kopen.

Door een inkoopcollectief te vormen, is een inkoopvolume per jaar ontstaan van ca. 81 GWh aan elektriciteit en ca. 1,3 miljoen m³ aan gas. Van de deelnemende provincies zijn de ambities geïnventariseerd betreffende het duurzaam inkopen. Hiervoor is onder andere gekeken naar de op dat moment geldende coalitieakkoorden en van toepassing zijnde beleidslijnen. Op basis van deze informatie is een collectieve inkoopstrategie en programma van eisen opgesteld. Dit is besproken met energieleveranciers in een tweede marktconsultatie.

Tijdens deze tweede marktconsultatie kwam duidelijk naar voren dat er sprake is van een aanbod gedreven energiemarkt. Met andere woorden er zijn veel meer vragers dan aanbieders voor de levering van hernieuwbare energie. Daarnaast kwam naar voren dat het collectief van provincies een aantrekkelijke opdrachtgever vormt. Dit wordt overigens niet alleen ingegeven door het inkoopvolume (het inkoopvolume van 81 GWh wordt gezien als een 'kleine' afnemer). Wat de provincies als opdrachtgever aantrekkelijk maakt is de afnamezekerheid en de vooruitstrevende rol die de gezamenlijke provincies willen nemen als het gaat om innovatie en toepassing hiervan op het gebied van hernieuwbare energie.

De uitkomsten uit de marktconsultatie, het gevormde collectief en het inkoopvolume zijn getoetst aan de Europese aanbestedingswetgeving. Uit deze toetsing zijn geen belemmeringen naar voren gekomen voor het starten van de aanbesteding.

Inmiddels zijn de Europese aanbestedingen voor elektriciteit en gas in, respectievelijk, mei en juni gepubliceerd en zijn de inschrijvingen in augustus ontvangen. Niet onvermeld mag blijven dat in een moeilijk betreedbare energiemarkt er vijf inschrijvers voor elektriciteit en vier voor groen gas waren. Dit mag in de huidige markt als een succes worden vermeld. De inschrijvingen zijn inmiddels beoordeeld en 27 september aanstaande zal de definitieve gunning plaatsvinden. Nota bene: het betreft individuele contracten onder collectieve voorwaarden, zowel voor gas als elektriciteit. In verband met de Europese regelgeving kunnen de namen van de leveranciers pas na deze datum bekend worden gemaakt.

De belangrijkste punten van de nieuwe energieleveringscontracten zijn:

Elektriciteit

- ledere afgenomen kilowattuur (kWh) in de periode 1 januari 2020 tot en met 31 december 2022 wordt gegarandeerd als hernieuwbare elektriciteit geleverd op basis van Garanties van Oorsprong (GvO's) die afkomstig zijn van bestaande Nederlandse duurzame energieprojecten;
- ledere afgenomen kWh vanaf 1 januari 2023 tot en met 31 december 2024 wordt als hernieuwbare elektriciteit geleverd met

behulp van GvO's die afkomstig zijn van Additionele Nederlandse duurzame energieprojecten. Onder 'Additioneel' wordt verstaan dat de GvO's afkomstig zijn van projecten waarvan de eerste productie na 1 januari 2020 plaats zal vinden;

- De leverancier ontvangt over de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2024 een bonus voor innovatie voor iedere Megawattuur (MWh = 1.000 kWh = 1GvO) - met een maximum van 10.000 MWh per kalenderjaar - die als hernieuwbare elektriciteit is geleverd met behulp van GvO's die afkomstig zijn van:
 - o Bestaande duurzame energieprojecten in Nederland waar elektriciteit wordt opgewekt en waar sprake is van innovatie op het gebied van energieopslag met behulp van batterijen of onderzoek naar de potentie van waterstof;
 - o Een nieuw te bouwen zonne-energieproject in Nederland waarvoor op het moment van definitieve gunning van de opdracht nog geen vergunning is verleend of subsidie is verstrekt.
- De provincies hebben de mogelijkheid om per kalenderjaar een maximaal aantal eigen GvO's te verwerven en aan te leveren ten behoeve van de te leveren hernieuwbare elektriciteit. Deze GvO's zijn bijvoorbeeld afkomstig van bestaande of nieuwe lokale duurzame energieprojecten op eigen dak- of grondposities van de deelnemende provincies.

Gas

- Het te leveren volume aan gas zal voor 100% bestaan uit zgn. groen gas uit Nederland. Ook hierbij geldt dat de oorsprong van het geleverde volume vast wordt gelegd met een Groen Gas Certificaat (GGC).

Het elektriciteitscontract heeft een looptijd van 5 jaar. Het gascontract heeft een looptijd van 4 jaar. Met het afsluiten van de voornoemde contracten zijn de acht in het collectief aangesloten provincies, voor wat betreft het eigen elektriciteit en gas gebruik, per 1 januari aanstaande CO₂-neutraal, conform het Klimaatakkoord.

Vervolg

Gedurende de afgelopen twee jaar is er veel informatie en ervaring opgehaald over de huidige energiemarkt. Zoals eerder aangegeven is deze markt sterk in ontwikkeling als gevolg van de energietransitie. Daar komt bij dat de ontwikkelingen rondom het Klimaatakkoord en de als gevolg daarvan te ontwikkelen Regionale Energie Strategieën, de energiemarkt de komende jaren verder zullen beïnvloeden. Deze ontwikkelingen bieden nieuwe kansen voor ons als provincie voor wat betreft het stimuleren van de energietransitie. Het vertegenwoordigersoverleg van het gevormde collectief van 8 provincies zal de komende jaren deze ontwikkelingen actief volgen, met het doel

om zo optimaal mogelijke nieuwe energiecontracten af te sluiten vóór 1-1-2024 (gas) en 1-1-2025 (elektriciteit).

De opgedane kennis van de huidige aanbesteding biedt ook handvatten voor andere publieke opdrachtgevers zoals gemeenten en waterschappen. Wij onderzoeken op dit moment of wij onze kennis en de aanwezige kennis van andere initiatieven kunnen samenbrengen, zodat we als gezamenlijke publieke opdrachtgevers beter in staat zijn om onze rol professioneel in te blijven vullen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben over de uitwerking van het aangepaste initiatiefvoorstel 'Echte Groene Stroom'.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

Bijlage: aangepast initiatiefvoorstel 'Echte Groene Stroom'